

บันทึก

เรื่อง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ขอกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด
โดยใช้ที่ดินเป็นประกันการชำระหนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๑๐๖๔๘ลง วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่องขออนุมัติกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัดเพิ่มเติมอีก ๒๐๐ ล้านบาท และขอขยายระยะเวลาการกู้เงินจำนวน ๒๐๐ ล้านบาทเดิมต่อไปอีก ๑ ปี เพื่อสำรองใช้ในกิจการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในเรื่องนี้ และได้รับแจ้งว่าควรหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับกรณีองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ขอใช้ที่ดินเป็นหลักประกันกู้เงิน โดยอ้างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๗ (๑)^๑ ว่า อำนาจองค์การฯ เกี่ยวกับเรื่องที่ดินไม่ครอบคลุมถึงการนำที่ดินไปเป็นหลักประกันกู้เงิน รองนายกรัฐมนตรี (นายศุภชัย พานิชภักดิ์) พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามความเห็นของกระทรวงการคลังก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณา

มาตรา ๗ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวในมาตรา ๖ ให้ อ.อ.ป.มีอำนาจรวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครองที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ มีสิทธิต่าง ๆ สร้าง ซ่อมแซม เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม จัดหา จำหน่าย แลกเปลี่ยน โอนและรับโอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งที่ดิน ทรัพย์สินอื่น ๆ หรือสิทธิทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๒) คำนวณผลและผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมป่าไม้ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๓) ส่งเข้ามาในและส่งออกป็นนอกราชอาณาจักร ซึ่งเครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องจักร ที่ใช้ในการอุตสาหกรรมป่าไม้

(๔) เป็นนายหน้าและตัวแทนค้าต่างในการคำนวณผลและผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมป่าไม้ เครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องจักรที่ใช้ในการอุตสาหกรรมป่าไม้

(๕) กู้ ยืมเงิน แต่ถ้าเป็นจำนวนเกินกว่าคราวละสามล้านบาท ต้องได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีก่อนให้กู้ ให้ยืมเงิน หรือจ่ายเงินล่วงหน้าโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สิน แต่ต้องเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อ.อ.ป.

(๖) ตั้งและรับเป็นสาขา ตัวแทน ตัวแทนค้าต่างหรือนายหน้า ในกิจการต่าง ๆ ของเอกชนหรือนิติบุคคลใด ๆ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อ.อ.ป.

(๗) ร่วมกิจการหรือสมทบกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อ.อ.ป. รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลใด ๆ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้กู้เงินธนาคารกรุงไทยจำกัด ในวงเงิน ๒๐๐ ล้านบาท โดยใช้บัญชีเงินฝากประจำ “เงินกองทุนบำเหน็จพนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้” จำนำเป็นประกันการชำระหนี้ ต่อมาองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีกู้เงินเพิ่มเติมอีก ๒๐๐ ล้านบาท และขยายระยะเวลาการกู้เงินเดิมจำนวน ๒๐๐ ล้านบาท ต่อไปอีก ๑ ปี รวมจำนวนเงินกู้วงเงิน ๔๐๐ ล้านบาทและจะขอเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ที่เป็นประกันการชำระหนี้การกู้เงินเดิม โดยขอใช้ที่ดินที่องค์การฯ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์จำนองประกันการชำระหนี้การกู้เงินทั้งหมด แต่โดยที่มาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งกล่าวถึงอำนาจขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มิได้บัญญัติไว้โดยตรงให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้มีอำนาจนำทรัพย์สินไปจำนองเป็นประกันการชำระหนี้การกู้เงินขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จึงมีปัญหว่าองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สามารถใช้ที่ดินที่องค์การฯ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ประกันการชำระหนี้การกู้เงินได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณากฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่กระทำการต่างๆ ได้ภายในขอบอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลนั้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๖^๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งวัตถุประสงค์ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓ กรณีการนำทรัพย์สินขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไปประกันการชำระหนี้การกู้เงิน แม้ว่าพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จะมีได้มีถ้อยคำกล่าวไว้โดยตรงให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้มีอำนาจนำทรัพย์สินไปประกันการชำระหนี้การกู้เงินได้ แต่เนื่องจากโดยทั่วไปการกู้เงินจะต้องมีการค้ำประกันด้วยบุคคลหรือใช้ทรัพย์สินวางเป็น

^๒มาตรา ๖๖ นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ภายในขอบแห่งอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ที่ได้บัญญัติหรือกำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้ง

^๓มาตรา ๖ อ.อ.ป. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) อำนวยบริการแก่รัฐและประชาชนในการอุตสาหกรรมป่าไม้

(๒) ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมป่าไม้ เช่น เกี่ยวกับการทำไม้และเก็บหาของป่าแปรรูปไม้ ทำไม้อัด อบไม้ อัดน้ำยาไม้ กลั่นไม้ และประดิษฐ์หรือผลิตวัตถุหรือสิ่งของจากไม้และของป่า และธุรกิจที่ต่อเนื่องหรือคล้ายคลึงกัน รวมทั้งอุตสาหกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องด้วยไม้หรือของป่า

(๓) ปลูกสร้างสวนป่า คຸ່ມครองรักษาป่าไม้ และบำรุงป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเองหรือเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือรัฐ

(๔) วิจัย ค้นคว้าและทดลองเกี่ยวกับผลผลิตและผลิตภัณฑ์ในด้านอุตสาหกรรมป่าไม้

(๕) ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ การปลูกฝังทัศนคติและความสำนึกในการคุ้มครอง ดูแลรักษา บำรุง และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งการจัดหาที่พัก การอำนวยความสะดวก หรือการให้บริการในกิจการที่เกี่ยวกับการพัฒนาหรือกิจการอื่นใด เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการดังกล่าวด้วย

ประกันการชำระหนี้ และกรณีนี้ผู้ให้กู้ต้องการจะให้มียกหลักทรัพย์ประกันการชำระหนี้การกู้เงิน ซึ่งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ประสงค์จะใช้ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การฯ ประกันการชำระหนี้การกู้เงิน การนำที่ดินไปประกันการชำระหนี้การกู้เงินจึงเป็นการกระทำเพื่อให้การกู้ยืมเงินสำเร็จลุล่วงไปได้และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จะได้นำเงินดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดังนั้นองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จึงสามารถใช้ที่ดินขององค์การฯ ประกันการชำระหนี้การกู้เงินดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๓๗